

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De horribilitate blasphem[ie]. Ser. XLVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

Inueteros / z iprineres glosas inuentur: dicitur scroz aspnanf res noua z abijctur. z q fruolus z falsas opiones sepru / ru glosa re z uas pp ostetariogz fouent vt appareat: cōi rum blas noie blasphemē dicitur: fz illd. j. ad Tim. vj. Qui pbent dī n adqscit sanis fm oibz dñi nri iesu chri: z ei q fm pccatē ē doctrie supbo nibil scies. fz lāguēs cu ca qōnes xboz: ex qbz oriunt iudie / pccatio / nes / blasphemē zc. De h audiam? exm tribile p blasphemōs. qd h: li. ij. Ecclesiaste bisto. c. v. vsqz ad capl m. ij. q rpe maximim imparos. q cū qdā xba blasphemā sūe carmina blasphemō mōs plena p chm z scros ei? ptingi feciss: ca: qz i rabul describi mādass: Et p singlas vides villas z agros i pccatū memoriā pmulgari fecissit. rātū de illas blasphemias vlt? ē vt vbiqz illeis chriatō z oī pspirare fructibz: gētilēs blasphemē pccē aore corrupto z igne: variisqz moz: bis affecit: aliqz i colūmōs comedēdo / bibēdo cātādo / ludēdo: tripudiādo: z filia faciēdo: solā ste: nucatōe miserabilz occupat: moze subitanea pibat. Marimū? quē alij vocat mariz mianū ipi? z dur? / iracūdz / vic? z pful? arqz cōpuli? / iustz flagell' chm p fiteri / rabe z misia dfficat: ac ozbarz / lumibz / clar? / ce gūe q i chz: cōmiserat. z p dolorz / sensū / p angustia viscerū de stratu exiliēs sepi? allidēbat / frāz: chī oī potētā in suū pūdiciū reco gscēs: blasphemū spm i doloribz exhalauit. Ecce quō oīporēs de? puniuit blasphemōs: q vitatē euāgelicā: mo chm q vitas ē: suis p ficit mēdactōs i scpro redacti suplātare conati sūt. Uideār q illi q sepe dicat sacre seprure repugnā: dicēs n sic ēē hē dī. vlt n sic deū voluiss. Uideār z illi q s p se p turā sacra pueritū: vlt lūforie aur driforie expo nūt ne cū blasphemōs rādē puniāt. Rogēs q oī potētē deū vt sua misericōia z grā nos custodiat ab hmoi blasphemias: fz pccatō vitatē diuinā reco gnoscēs h vitatē obediām? vt rādē etnā vitatē facie ad facie pteplari valeam? chm iesum q est bñdicer? in secla seclōz Amen.

De horribilitate blasphemie. Ser. XLVI.

Qui blasphemus: Querit nomen dñi morte moriā: la p dū obruer eū pl' mstru do. 2e9 ui. xxij. In pcedēti ser. audistz pmo d filiaz bus ire i gñe. z de tribz pmiss filiaz: vitz Indi gnatōe / ruzore mētē / z clamore: i pccāri pau ca. Postea d illa maledicta filia ire que dī blas phemia. qd sic: qe modis fieri bz: z q qntuplt pmitat? deū. Et rādē quō qdruplt rrigat deū blasphemū voce. Nūc pñr dicere icēdo pla q sē ad dēstāroz bz? filie. Ex qbz cōfesi p qz horri bile pccm sit pccm blasphemē. p qd de? mortē i vlt lege impcat? ē iuz rēa. Qui blas. no. dñi moriā. Pro grā aue ma. Qui blas. no. dñi moriā. zc. vbi s. Qz horrendū pccm sit ipsa blasphemā: restant omnes scripture diuine z hūane: catholicoz z infidelium: vt puz in sequētibz. Uñ Ricb. de seclō vic. dē. Sceleratiz

simū gen? pccē ē cū dē i dī vitupcris dēccroz. Et glo. sup illo xbo Esai. xvij. Sic angeli ad plm tribulē hē blasphemātē dē. De pccm blas phēie pparū leu. 24. Et itez ibi. Nihil ē horribi li? blasphemā q pōit os suū i celū. Qz gūe ar er horrēdū sit pccm blasphemē oñdi p rtriplet rōe

Abominatio Blasphemie ē bonēdū pccm rōe

Abominatio Blasphemie ē graue z horrendū pccm Blasphē rōne abominatōis. Uñ i ve. re. antiq ptes abo minabile iudicauit sit pccm blasphemē: q z hor en ex mādato dei lapidabār cū q erat pūctus de dū dicit blasphemā. Uñ Leuit. xxij. dē dñs ē duc blas phemū extra castra: z ponā r oēs q audierit n a? abominā n? suas sup caput ei: et lapidet cū oīs p lue. nōmō Jdē hī ex xbis ibemat. Insup antiq ptes de? restabant audire eos q blasphemābār. Jc. Act. 12. Iudei audieret: Stqz banū dicerē dī m iesum filiū dei: arbitratēs i p m p dēū blasphemā. cō ri. au. suas. ne. s. fz glo. audierē xba blasphemē. z n solū audire: fz ēe noiarē eū audēbār xbi nūg ledictōis aur blasphemē. imo hodie apd nūg de les ex cadē cā iudei valde dēccant audire blas phemā. nec solū iudei: fz z rburā. Nūg cūqz blas phēarēt deū i rō r ruzoz aur saracēoz gūe puniret. Ob qd nūqz aur sarajō audierē ibi xba blasphemē aur maledictōis. Nūg mā gna rēctidā ē chriatō: nūg mā gna coz. mā gna licia: z pl' q dicit p dēccāda: q i dī blasphemā petozes z frequētozes sē i fidel bō mōis z rbur cō: q aia deū diligens z hēc audies n rerrēt z ruzerēt? Ubi nūc sē vigilātes pncipes chriatō nī spūales z seclares: vbi corundē officiales et pccatō: q ad dī honozē hmoi blasphemōs puni rēt: dormiūt vtiqz i pccis z blasphemā nō p hiberēt. qz sepe ipi blasphemū inueniunt. Uñ nūg seqrent. Philippū regē francie. de q refert U cen. i Spec. bisto. li. xj. c. xij. q qñcūqz pccipit in rabna vlt alibi boiem (etiā miles cēt) blas phemasse: euz submergi fec. Et de h edictū aū moztē reliqz posterz firmis tenendū. Sz inue niunt aliq blasphemū volētes se excusare: z dī cētes se n posse a blasphemā cobibere. Si arqz rāf ab eis: vtz aliqñ dixerit pncipi spūali aur seclari suū vicū: rñdēt q n. imo plēs dicerēt q nūqz dixerent vni garciōi i faciē aliqñ vicū nisi ipē puz dixerit eis. z tñ dicit q nō possint abstinere qñ dō pccāliā sūe blasphemā i ferār. Mira isania n pñr pzinere a pumelia regis glicē q nūqz vñū vicū dixit eis: z a pumelia vñū garciōi abstinēt. De q r fērr qdā doctoz de seipo: q rlibz blasphemias ad eū veniētibz in p fessioe. p pñā ipofuerit: vt sp p blasphemā biberēt aquā i vno pndio. aur illa die n biberēt vñū. eis ar q a nā n biberēt vñū / ieiunaret illa die. et p illū modū a blasphemā eos retraxerit. Dmōi pñiam sibi qd possz pponere z i p fessioe sacerdoti vt illā sibi inūgeret supplicare. Sedo pccm blasphemē ē gūe z horrēdū rōe exccf

Per sup placatio ne dicit de blas phemat.

De blasphemia

Ius. Supra ei z excedit b pccm blasphemie tria pccā gūissima z excedāda. Pccm ē pccm paganoz seu infidelium. qz vt ait s. Tho. ij. q. xij. Infidel' ea q de deo dr aut loqf: lz sine falla: tñ credit eē vera. L' b'ian' q' blasphemās loqf z irarē quā credit. Ex q' infer' q' blasphemā est mai' pccm q' heresio: qz heretic' credit de deo vera eē q' loqf. ch'ian' at blasphem' z suā p'ci entis de deo dr qd scit z credit non eē dicēdū.

Sed; ē pccm homicidij: vt ei dr s. Tho. vbi s. ar. ij. qntū ad nocumētū: tunc pccm homicidij ē mai' blasphemā. eo q' mag' nocet homicida boi inficco q' blasphem' do blasphemato s' qntū ad obiectū mai' pccm ē blasphemā q' homicidij. qz homicida lz inficiēdo boiem of fendat deū: tñ pncipalr inēdit offēdere hoies lz blasphem' directē z pncipalr inēdit offēdere deū. **Tertio** pccm ē iudeoz crucifigentiū ch'īm. Un' Aug. ait. mag' pccat blasphemantes deū trūpāre in celis qz q' crucifigēt euz ambulātē in t'ris. Rō hui' fm Alex. de ales est triplex. P'ia qz iudei nō coguerūt ch'z eē deū. Un' ap'ls ait. Si coguissent dñs gl'ie nūq' crucifigissent. j. Cor. ij. sed ch'iani q' ch'īm blasphemāt cogitāt credūt ipz eē deū. Sēda qz iudei n' p' miser' ch'io fidē i baptismo sic ch'iani. Tertia qz fit maior iuria rōne maior' star' quē res nēt ch'iani. Quāuis aut vt dcm ē blasphemā infidelij sit lōge min' pccm q' blasphemā ch'ianoz. Tñ adhuc de aliqu' gūit punitur blasphemā infidelij. vt p'z i Sēnacherib. p' cur' blasphemā angel' dñi vna nocte inficē de exercitu suo. clxxx. milia viroz. iij. Regū. xix.

Exēplū

Blis exm' refert Scn. li. de ira d. q' Sar' cez sar ordiauit fieri nobilissimū festū suis nobilibus. eodē die p'igie fieri conuerua / fulmia / coruscantes / rēpestares / z pluuias plimas. Rex indignos maledixit ioui i die belli z iasonē: ee iussit balistarios sagittarios: mg' os machinā rū suaz. iacere fursū z iouē: q' obediētes suo pncipi sagittauerūt celaz: iecerūt lapides z celū z iouē. q' oia z eos descēditur z magnā pre p'li pimerūt. sic ē de blasphematoribz q' iaciūt vba venenosa z mortifera z deū / q' sūt i dānū eoz.

L **Tertio** pccm blasphemie ē gūe z horrendū blasphem' pccm rōne z ieraz. Hui' nāqz blasphemā p'io mia est nāe. Sēdo scēpure. Tertio oi creature. **Pri** horēda mo z ieraz nāe q' dicitur bñ factorē suū eē cogitē rōne z ieraz dū z laudādū. Nā b' faciunt aues celi / pisces maris / z bestie t're. obfuarē rōne suū / z nō excedētes mēras nāe sue. q'neo mag' ad id obligat hō rōnal'. Et tñ inf' oia bñficia q' magna z multa s' a bono do boi collata / bñficiū lingue q' id qd corde p'cipit ore expmitē vnum singlāre eē egregiū z p'fātissimū. Ecce q'ntē igratitudis ē hō: q' p' illd mēbz deū inbonorat eē blasphem' mat' q' de p' ceter' creatur' ipz honozauit. vics in lingua. Valde g' miser ē blasphe' q' sp'calr p' b' lingua accepit vt deū laudaret: q' deū nō laudat: s' z admonitiōes aliaz creaturaz deū.

landāriū: deū blasphemāt. **O** blasphemator iny grare sic peior eo oi creatura. **O** maledicta lingua q' cū do grās agere dēret: ipm turp' male dicit z blasphemāt. **Sēdo** blasphemā z ieraz scēpure. Un' scēpura sacra hozrat nos ad deū bñdicendū z laudādū: fm illd Tob. iij. **O** tpe bñz dic deū. Et Eccl. xxxij. Bñdicite deū i oibz op'ibus suis. J'ē i ps. Bñdicā dñm q' tri. mi. itelle cū. Et itez Bñdicā dñm i oi tpe: s' laus ei' in ore mco. Et itez: p' singlos dies bñdicā tibi: ce laudabo no. tuū i secul. se. Ecce quō blasphemā z ieraz scēpure sacre. **Tertio** blasphemā z ieraz oi creature. Ois em' creatura laudat z bñdicite deū. Un' Aug. in ser. vni' mar' i' inq'. Oia q' cūqz fec' de' laudāt deū. audist' i bñdiciōibz: z audist' in oi solēnitare: qñ legunt qm oia laudāt deū / celestia / f'estrā / āgeli / hoies / lūnaria celi / arbores t're / flumia / maria / q'cqd de' creatur' / sūt in celo sive in t'ra / sive i mari / laudant deū. Hec ille. Et sc'ā q' cēstia i matris h'ym' nū cārat t'riū puorū: i camino ignis: oēs creaturas iuitantiū ad laudādū z bñdicendū deū. Quid g' rēdebūt sceleratissimi blasphemā ad voces oim creaturaz. angeli celi laudāt eē d' eū clamātes: bñdicē de' Sol / Luna / stelle: eē oia celestia corpa dicūt: bñdicē de'. Terra aq' / aer / ignis: z oia q' i eis sūt dicūt: bñdicē deus. **Boni** z recti vni dicūt: bñdicē de'. Et blasphemā qñ segregat ab alijs creatur' z morē oim aliaz creaturaz maledicūt z blasphemāt deū. Nisi forte blasphemā dicerēt q' exm' blasphemā dī deū sumerēt ab his q' s' i inferno. s' q' d' Apo. xvj. Blasphemauerūt deū celi p' dolozibz z vlnenibz suis. Et si ita ē: qd aliqd dicere possūt q' blasphemā s' hoies infernales / hoies diaboli / dānar' / silēs: q' n' nisi cū dānar' blasphemā do z maledicēdo se p' dōmāt: z cū eis p'cordant. **Ex** p'missis g' sar' p'z. q' gūe z horēdū pccm sit blasphemā. p' ea clamāt Esa. j. ca. vi. **Ue** gēt peccatrici / p'lo gūi inq'eat / sem' nequā filijs scelerat' / blasphemauerūt deū isrl' / abalienati s' retrorsū. Et merito p'ba z ieraz blasphemātibz z maledicētibz. qz p' blasphemā z maledicēōnes oisporēs dā ē i p'nci seclō blasphematorē ml' riplr flagellauit: z bodie flagellat sepi' z excremiat. sic p'z s. de Senna. z i pec. f. in ml' exēplis. De q' audiat: adhuc vni: qd scribit quid dā doctor norabil'. **A** creator qdā vendēs z emēs: frēqn' iurabat p' ch'ī mēbra z gūē ē bñ dicitā sua maledicta lingua blasphemāuit: statiqz labia t'ribil' corāqz: z liguā dērrimā exrabēs subitanea more miserabil' expirauit. **Qui** Exēplū dā ē tabnari' ap' d' climacen. Anno dñi .1246. vedēs vniū qdā sabbato an' aduentū dñi iurās z blasphemās circa horā nonā: p' n'bz plimis: dū p' linguā bē z gūis blasphemādo iuraret: statim lingua turp' ex ore eijētes p' didit: z subito mortuus ē: cū q' rōne aderāt vidētibz. Ecce qntū de' d' d' blasphemos. Et quāuis n' sp' el' es punit vt eoz d' mētra p' cēt. tñ penam

D
xij. pla
ge blas
phemā
um

blasphem
m' iust
sustine
diffam
tiona

Alis in futuro maiorem reseruat. Et vir tales qui sic blasphemias frequentant bona mo...

D. 27. pla. ge blasphemati um

Obscurent oculi eorum ne videant: et dorsum eorum super incurva. Effunde super eos iram tuam: et furore irerue...

blasphemus iuste sustinet diffamacione

eros suos: detrahedo eorum boitari: et glie. ita patiar: infamia: et ex est tuo peccato isatnarozio cur...

E. Exepla

Exepla

De plagis blasphemantiū

Exēplū

argu. me neq; i tra t. cor. me. Nō q; p b̄ inrelli-
gant? irā aut furore fm se posse cadere i deū: s; i-
telligit furore p rigore iusticie. de q; Salomō
dicebat Prouer. vj. Zelus et furor vitiū par-
ceri die vidit: neq; adq; fecer cuiusq; peibus
neq; accipit p redēptiōe dona plima: qd̄ intel-
ligit i die iudicii. ¶ De hac tra dī z furore z tra
blasphemos hēm? exm̄ de qdā nauca: q; cū se-
p̄ blasphemasset deū accidit vna vice i dioce-
si Sabilonēsi cū nauē duceret z deū blasphe-
marē: staci in aquā cecidit: z licz sciret bñ nas-
tare: enī sic cadēs nō surrexit vlteri? nec se mo-
uit: quē frat su? sub aq; q̄rēs mortuū repperit.
Et cū totū corp? suū eēt integrū z intactū: lin-
gua solūmō radice? est p̄sumpta. ¶ Decimo
plaga tangit cū dī: [fiat habitatio eoz d̄serta]
q. d. calū dom? subuertent z in planū redigē-
tur. sicuti videm? q; dom? pditorz z ipioz dan-
tur i ruinā z ad terrā eijciunt a culmie vsq; ad
solū Sic ē angel? clamabat Apoc. xvij. Et
ecidit cecidit babilon ciuitas mag; z facta ē habi-
tatio demonioz z custodia ois spūs immun-
di. ¶ Nona plaga tangit cū dī: [in tabnacul
eoz nō sit q; inhabitet] Sic p̄z de dathan cho-
re z abron: q; rebellantes moysi z ei? impio cō-
tinnētes obedire viui degloriet sūt a fra. Nu-
me. xvj. Ubi ad literā moyses ondit eos tanq;
blasphemos talia passos eēt: cū dī ad turbā. Si
p̄sucta morte intrerint: z visitauerit eos de?
plaga q; z ceteri visitari solent nō misit me de?
si aut rē nouā fecerit de? vt apiens fra os suū
degloriet eos z oia q; ad illos p̄tinent: descēde-
rintq; ad infernū viuētēs: sciet? q; blasphema-
uerit dñm. L̄ ofestim q; vt cessant loq; dirup-
tā fra sub pedib; eoz: z apiens os suū deuora-
uit illos cū tabnacul? suis z vniuersa suba eoz
descēderūtq; viui in infernū opet humoz: z pie-
rūt d̄ medio m̄fiteuidis. pdicoy aut. p̄ha i ps.
vbi s. reddite cām dī. [Qm̄ quē tu pcussisti pse-
cucit s;]. i. quē tu pcuit pmisit. s. cām dñm sē
p̄secuci p̄secq; nāq; cām blasphemās sic ipm
p̄secuci fuerūt crucifixoze sui: vt Aug. equi-
par. z tā statū parebit. ¶ Decia plaga seq̄t euz
dī: [z sup dolore vulnez meoz addiderūt]. q.
di. blasphem? q̄ntū in se ē inouat dolore cōtū i
vulnerib; suis q̄rens blasphemar. Sic z apl's
ait Heb. vj. Rursū crucifigētes sibi m̄cipis sē
sūt dī z ostēru hñtes. Sic q; r̄les q̄ntū i eis ē i-
nouat dolore cōtū. eiusq; plagas sanguinolent-
rāt z vulnera: carnēq; ei? purissimā suis pollu-
tis z mordacib; dentib; dilacerāt z offēdūt. ita
ipi dētib; bestiaz z successiue dolorib; affligēt
Ande z moyses i p̄sona dī Deū. xxxij. dicebat.
Dentes bestiaz mittā i eos: cū furore trahētū
sup frā atq; serpentū: fortis vastabit eos glay
dī? z int? pauoz: iuuenē sil acyginē: lacranē cū
hoie sene. z dixit. vbi nā sūt: cessare faciā ex boi-
bus. memoria eoz. ¶ Undecia plaga tangit
cū dī: [appone iniquitatē sup iniquitatē eoz: z n̄ in-
trēt i iusticiā tuā] qd̄ si recee ispicat n̄ ē aliū dī

cere nisi q; r̄ib; p̄seuerātib; in r̄i crimie blas-
phēie: cū nūq; se p̄parēt ad grāz dei: merito dō
eis grām nō ifundit: vt ifra parebit. Nā actus
actioz s; i patiēte p̄disposito. iij. d̄ aia. Et sic
diuina grā nō ifundit nisi i vasa p̄grua: vt p̄z
in figura vidue recurrēt. ad beliseū p̄ auxilio:
q; post mortē mariti p̄ debis verabar eā credi-
toz volēs tollere duos filios q̄s hēbat ad fuitē
dū ei. L̄ in belise? p̄sultit vt adduceret i domū
suā vasa vacua nō pauca: donec ad susceptōz
olet: vt clauso ostio ipa i eadē ifunderet oleum
cū filiis suis: qd̄ licz modicū hēbat. Un filij af-
ferebāt z m̄ ifūdebat: z p̄ rāto creuit oleum z
abūdauit p̄ q̄nto allata sūt vasa. iij. Regū. iij.
Sic ē d̄ grā dī: q̄ntū ipa ē p̄parū ad iceptōz gre-
tū de? ifundit. Blasphemi aut i sua malicia p̄-
durātes: cū nūq; sine digni. ex suis demeritis
nūq; grāz recipiēt saluatoz. ¶ Duodecīa pla-
ga siue maledictio blasphemantiū tāgit: cū sub-
iūgit [delectā d̄ libro viuētū z cū iustis nō scri-
bant] Nec q̄ba oib; p̄missis r̄ib; bilioz q; sane
intellecta referūt ad extremū iudiciū in q; apē-
riēt libri: z iudicabūt oēs hoies ex his q; scri-
pta crūt i libris ill' fm̄ opa eoz. Apoc. xx. Tūc
q̄sq; id qd̄ h̄ i m̄do seminante meret: sicut bonū
siue malū. qm̄ q; seminat i carne de carne merce
eoz: q; autē seminat i spū d̄ spū meret vitā cētā.
Gal. vl. Opa ei illoz: sequūt illos. Apoc. xij
Fili? qd̄ de hois vētūt? ē i glia p̄tis sui cū angel
suis: z tūc reddet vnicuiq; fm̄ opa sua Mar.
xvj. Ex q̄bo finalr p̄cludit iust' thēa: q; q; blasphe-
mauerit nomē dñi morte moriat. ¶ Tertiū ē ei
p̄ctm̄ blasphemie: vt testat Judas apl's in sua
canonica: q; michael archāgel? nō ē ausus dia-
bolo iferre iudiciū blasphemie. Un dī: q; cū mi-
chael archāgel? cū diabolo disputās alfcaret d̄
corpe moysi: n̄ fuit aus? diaboli blasphemare
aut sibi maledicē: s; dixit sibi. Imper tibi dñs
Ni at q̄cūq; qd̄ ignozat blasphemāt. Pro q;
notādū ē fm̄ Au gu. d̄ ancona sup can. iude. q;
de? puidit corp? moysi p̄ mortē ei? adorandū
eē a iudeis tāq; deū si p̄sentiat ipm h̄ie portul
sene. Moruo q; moysē vt dī Glo. Missō an-
gelo de cel' subtraie corp? ei? ita vt null? d̄ po-
pulo pdicto sciret sepulturā ei?. Un Deut. xxx
iij. scribit: q; nō cōguit hō sepulturā ei? vsq; i
p̄ncē diē. Diabol? igit ad lram volēs iudeos i
loco māifesto ad idolatriā iducere: d̄ s̄d̄ arabae
corp? moysi i māifesto eē. iō dī: alfcas fuisse cū
michaele archāgelo: q; ad dicitū corp? subtrahē
dū miss? fuit. Exp̄sse enī vt dī Beda. n̄ h̄ ex q̄bo
sc̄ptur' apl's b̄ testimoniu sūperer: cū dī. Im-
peret tibi dñs: s; q̄s aliū dicere auder: q; q; spū
sc̄o ispirat? h̄ dixit. Si q; michael archā. nō
fuit aus? diabolo oī maledictōe dignissimo in-
dicitū iferre blasphemie: q̄nto mag; nos ab oī
maledictōe z blasphemia puri esse dām? Hoc
idē habet. xxij. q. iij. Si igit michael zc. Im-
plozem? d̄ dei misericōdiaz: vt a rāto malo blasphe-
mie nos custodiat: ne cū damnat' blasphemie

Primo
dubiu d
blasphe
mia

Scdm
dubiu d
Petō bla
phemie

ab eo in perpetuum separemur. Amen.

De blasphemia quoniam sit peccatum mortale vel veniale. Sermo XLVII.

De blasphemia:

Querit nomen domini morte mortale. **Levi.** **xxiiij.** Audisti in pcedenti sermone quod peccatum blasphemie sit valde horredum peccatum ex multis causis. Imo quod quod multa magis peccata: vicia homicidij: infidelitatis: et crucifixionis christi. Quod et sit suum nomen sepeur: et gnalis omni creature. Tade. xij plagas sive maledictiones blasphematum ex ps. David etc. Nunc autem videndum erit de peccato blasphemie: an sit peccatum mortale: vel an aliquod possit esse peccatum veniale. Pro gratia huc ma. **Qui blasphemus nomen domini mortale vbi s. In pnti s. moe incedo mouere aliquos dubitantes. Pna: Utz peccatum blasphemie sit peccatum mortale: vel an aliquod possit esse peccatum veniale. Secda: vtz peccatum blasphemie sit maximum peccatum: et ex quibus causis etc. Tertia: vtz peccatum blasphemie sit peccatum irremitabile: sibi: et psequens peccatum in spmscru. Ad pma dubitantes: vtz an blasphemus sit peccatum mortale: vel alit blasphemus: quoniam veniale peccatum. Est dicendum primo: quod blasphemus ma cu sit ex deliberatione rationis est gne valde peccatum mortale: p illud triplici rone. Pmo: quia blasphemus ad infidelitatem pertinet: s; infidelitas est peccatum mortale: g etia blasphemus. Secdo sic p bat. Qui pceptum dei dilberare trasgreditur mox talit peccat: s; blasphemus est hmoi: quod sic p: q; pceptum dei est vt nomen dei n assumat iuanu. **Exo. xx.** s; blasphemus. **B fac. g. zc.** Tercio sic: pena mortis no inferat: nisi p peccato mortali: sed p peccato blasphemie infligitur pena mortis spalis et etnal: tuz ebema: g blasphemus est peccatum mortale.**

Secdo est dicendum quod blasphemus aliqui fieri pot abiq; rationis dilberatione. Et h dupl. Uno modo quod aliquis non aduerit h qd de e blasphemus qd p ringere cu aliqs subito ex aliq passione i vba imaginata pnpit: qz fearoes n considerat. et tuc e peccatum veniale: et no hz ppe rone blasphemie. Alio modo quod aduerit h e blasphemus: p si deras scara vbor: et tuc no excusat a peccato mortali: qz absq; dilberatione rationis h dixerit. r cre sic ille q ex subito motu ire aliquem occidit tuz se sedere. **Deo. ij. q. xiiij. ar. ij. cal. ei. rez. ncl. puidere an ira hmoi mala sequentia etc.**

Ad scdam dubitantes: vtz peccatum blasphemie sit maximum peccatum: Dicendum est breuit: quod peccatum blasphemie est peccatum fribile et maximum peccatum ex tribus scz aueritate rone: coparioe. Pmo auere Rich. de scdo vice. q loqns d illud peccatum guitare sic ait. Sclerantissimu gen? peccatum est cu qd i dei vitupe: rns delectat. Et subdit. Quid aliud est spūs blasphemie nisi affectatio et desideriu vitupariōis diuie: Secdo rone sic. Na peccatum quoniam hz mai? mortiu ratio est leui? aut min?. Et p oppositum qnto hz min? mortiu ratio est gni? si aut nullu h mortiu habet: tuc illud peccatum est grauissimu

omniu. Mo sic est quod oē peccatum hz aliqd mortiu/ excepto peccato blasphemie: quod sic p. Quid mouet re ad supbia: aliter do aut magnitudo alit? cui? bonitatis: vt bonors. Quid ad gula: delectatio cibi et pot. Quid ad luxuria: delectatio carnis. qd ad vindicta: honor. qd ad acidiar: res qes corpus. Et sic p q qdlibet peccatum aliqd bonu mortiu pncipalr hz. Na oēs pncipalr incedit bona. Supbi honore. luxuriosi delectatione. auari diuitias. q oia si possent hie: sine dei iuria vl offensa velle hie. s; qz no pnt: vltimo volit dei offensaz ne amittat ista. S; blasphemus mare e mai? oido. tū qz nullu hz mortiu. cu qa pncipalr incedit malu: vtz dei vitupiu. qd nullus peccato pncipalr incedit vt p. Tercio p: h idē copariōe. Na sup illo vbo **Exo. xxij.** ad populu fribile de glo. Omne peccatum blasphemie coparatu leui? e. vt dixi s. sermone. **xlviij. B.** **Sz forte d. qd. qz tria sunt peccata maiora vl giora peccato blasphemie. s. homicidij: pnrriū: et peccati ex cufatio. Pmo peccatum homicidij est gni? illa rone. qz peccatum rano mai? est qnto mai? infert nocumētū. s; peccatum homicidij maxie nocet. pmo: qz aufert et bonu oprimū. s. vitam. peccatum aut blasphemie nullu nocumētū pot iferre do. g zc.**

Ad h dicendum: quod copariatio guitat peccati homicidij et blasphemie pot considerari ex tribus. scz ex pre nocumētū: obiecti: et intenti. Pmo ex pre nocumētū: sic peccatum homicidij est gni? peccato blasphemie. qz homicidij plus nocet pmo qz blasphemie deo. Secdo pot considerari ex pre obiecti qd offendit. et sic mai? peccatum est blasphemus q est peccatum i deū: qz homicidij qd e peccatum in pximu. Tercio pot considerari ex pre ani vl incedi. Et sic qnto incedi volūtat? e peccato vel puerior: rano peccatum est gni?. Un cu blasphemus intendat nocumētū inferre honori diuino simplr loqndo: qz ut? peccat qz homicida. Secdo agguat peccatum blasphemie ex pre star. Na star? chri regnat in celo e maior qz star? chri ambulat in terris. Et io maior iniuria e q sit i chm regnatē qz in chm ambulantē. Un Aug. sup illo **Mat. xxv. vij.** Blasphemabat eū: die. No min? peccat q blasphemat chm regnatē i celo: qz q crucifixit chm ambulatē i terris. S; q crucifixit chm pperrauerit homicidij. g blasphemus i chm regnatē i celo est par peccatum vl grau? homicidij

Tercio peccatum blasphemie agguat ex h: qz blasphemus no iferat nocumētū deo vt homicidij da pmo. ifert tñ nocumētū sibi. Un sic occidit seipz et gni? peccatum. s; blasphemus deū occidit seipm spualr. qz blasphemado deū qz ut? n pu et seipm vita nāe. puat tñ seipm vitagrē: q e nobilioz vita nāe. **Jeer. di. qd. de pnrrio q e mai? vel gni? peccato blasphemie rali rone. Magi peccat q asserit deū esse falsum qz non asserit deū esse falsum. s; q pnrat asserit deū esse falsum: vtz esse falsitat. no at qlibet blasphemus gni? mus tendit ad h vt asserat deū esse falsu. g zc. us e p. Rādeo quod blasphemus est grau? peccatum pnrrio pnrrio**

Comparatio
homicidij
et blasphemie
triplex

Primum
dubium
blasphemie

Secundum
dubium
blasphemie

D

